

Kmet, delavec in obrtnik
naj bodo narodu vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30-
za pol leta „15-
za inozemstvo
za celo leto Din 50-
Inserati po tarifi. Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Nefrankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetijski list

Glasilo „Slovenske Kmetijske Stranke“.

Vsakdo uživaj vse sadova
svojeje dela in marljivosti!

Rokopisi se ne vra-
čajo. — Plače in tož-
be v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorah
ulici Štef. 7. — Telefon
inter. št. 506. — Račun
pri pošti. Čekovnom sa-
vodu št. št. 506.

Na delo!

Dne 25. novembra je bil objav-
ljen v uradnem listu »Službene
Novine« kraljevski ukaz, s katerim
se razpisujejo volitve v oblastne
skupščine na dan 23. januarja leta
1927. Volitve se bodo vršile na ta
dan v vsej državi. Novoizvoljene
oblastne skupščine se bodo sestale
dne 23. februarja l. 1927.

Z razpisom volitev za oblastne
skupščine ali deželne zборе se
otvarja nov volilni boj. Volilci so
zopet poklicani, da jasno in določ-
no povedo svojo voljo in samo od
volilcev je odvisno, kakšen zastop-
bodo imeli!

Od zadnjih volitev za državni
zbor pa do danes se je mnogo iz-
premenilo. Izpremenilo se je mno-
go tudi v Sloveniji. Volitve za de-
želne zборе (oblastne skupščine)
bodo dokazale in pokazale, če raču-
najo z izpremembami tudi slo-
venski volilci, zlasti volilci na de-
želi.

Pri zadnjih volitvah (za državni
zbor) so slovenski kmečki volilci
oddali svoje glasove v ogromni ve-
čini za samostojne demokrate in
za Slovensko ljudsko stranko. Obe
stranki sta dobili 22 mandatov, in
sicer dva samostojni demokrati, 20
pa SLS. S svojimi glasovi so izre-
kli takrat slovenski volilci zaupni-
co dr. Žerjavu in dr. Korošcu, ker
so pričakovali, da bosta ta dva,
vsak po svoje, najbolje zastopala
koristi in interese slovenskih, zla-
sti pa kmečkih volilcev.

Pokazalo pa se je, da koristi slo-
venskih volilcev ni zastopal oziro-
ma ni znal ali pa ni hotel zastopati
niti dr. Žerjav niti dr. Korošec, če-
prav se je zlasti dr. Korošec vedno
in vedno skliceval na to, da je on
zastopnik večine slovenskega na-
roda. Žalostna resnica je, ki je ne
moreta utajiti ne Bog ne vrag, da
so poslanci SLS in SDS v parla-
mentu samo od časa do časa ne-
kaj »zahtevali«, dosegli pa niso
prav nič, najmanj seveda za slo-
venske kmečke volilce! To je
resnica, ki je ne izpodbije in ne
ovrže nobena laž in noben izgovor,
pač zato ne, ker je resnica! Naj-
boljši dokaz, da dr. Korošec in dr.
Žerjav za svoje volilce nista znala
in mogla nič doseči, pa so ogromni
kupi raznih prošenj, s katerimi so
se obračali tudi najbolj zagrizeni
žerjavovci in eseslarji na našega
tov. ministra Puclja, in ne na dr.
Žerjava in dr. Korošca, ker so do-
bro vedeli, da jima niti dr. Koro-
šec niti dr. Žerjav ne moreta po-

magati, in jih še prejema tov. mi-
nister Puclj.

In zdaj stopamo pred slovenske
kmečke volilce z vprašanjem:

Ali boste hoteli razumeti novi
položaj? Ali boste še enkrat izro-
čili zastopstvo naših interesov Žer-
javu in Korošcu, ki nista za vas
prav nič naredila, ker tega nista
znala?

Dolžnost naših krajevnih orga-
nizacij in zlasti naših zaupnikov
pa je, da to ljudem povedo in po-
jasne. Vsak volilec mora vedeti, da
je na dan volitev sam svoje sreče
kovač! Kar bo volila večina, to bo
imela!

Skrb naših zaupnikov, agitator-
jev in krajevnih organizacij mora
biti, da dobi naša Slovenska
kmečka stranka kar največ gla-
sov! Zato pa mora biti naš agita-
tor prav vsak pristaš naše stranke.
Mi povemo odkrito, da mi ne mo-
remo delati z denarjem, ker ga ni-
mamo. Dela pa prav vsak lahko s
svojo prepričevalno besedo, in si-
cer vsak v svojem okolišu. To ni-
kogar nič ne stane, zaleže pa naj-
več!

Ne delajte pa samo z zmerja-
njem in z zasmehovanjem nasprot-
nikov, kajti to zadene končno tudi
največji duševni revež, ampak s
prepričanjem. Ljudem je treba po-
jasniti, za kaj gre! Gre za to, kdo
bo zastopal naše koristi v bodočih
deželnih zborih: Ali tisti, katerim
ste že trikrat izrekli svoje zaupa-
nje in jim dali svoje glasove, pa
kljub temu niso za vas nič naredi-
li in tudi nič pokazati ne morejo
kakor kvečjemu dolg jezik, ali pa
bo vas zastopala Slovenska kmečka
stranka, ki ima v kljub malošte-
vilnemu zastopstvu v parlamentu
vendar nekaj za pokazati.

Kar je dobila Sloveni-
ja po zadnjih volitvah,
to je dobila samo po tov.
ministru Puclju z do-
brohotno pomočjo naših
hrvaških radičevskih za-
veznikov!

Priznamo, da mnogo nismo do-
segli, še manj seveda vse, kar bi
želeli, ampak nekaj je le! Dr. Žer-
jav in dr. Korošec pa ne moreta
pokazati prav nobenega uspeha!

To naj naše krajevne organiza-
cije in naši zaupniki na deželi lju-
dem povedo in delo jim ne bo tež-
ko. Ljudje morajo najprej zvedeti
resnico — potem jim tudi odloči-
tev ne bo težka in naši uspehi bodo
gotovo ugodni. Na delo!

Naš pokret.

Tretje pismo.

Kmetško - delavski pokret nima
»velike« literature, kakor jo ima-
jo razne meščanske ali dogmatične
stranke. To je tudi razumljivo, ker
so ti pokreti le odsev potreb živ-
ljenja, ki so po tem, kakor se nam
prikazujejo tudi že program, teo-
rija in praksa gibanja. Vendar so ti
programi tudi napisani, splošna nač-
ela utrjena v raznih resolucijah,
brošurah in govorih. Glede bolgar-
skega kmetškega gibanja je litura-
tura dosti skromna. Baš Aleksan-
der Stamboliski je utrdil ta načela v
mali knjižici »Principi kmetško -
delavskega pokreta«. V teh »prin-
cipih« so podane glavne smernice.
Za naše razmere prav vse niso pri-
kladne, ker so socialne razmere,
klima, zemlja in lega naše dežele
pač dokaj različne od Bolgarije.
Kljub temu se lahko konstatira, da
je temeljna socialna misel povsod
ista.

Ta načela se morejo na kratko
povzeti takole:

Pokret mora biti socialno-gospo-
darsko enoten, to je ne morejo se
ga udeleževati ljudje, ki pripadajo
drugim družabnim razredom, n. pr.
buržoaziji po premoženju in umo-
vanju. Prirodna inteligenca pokre-
ta more biti samo tista, ki izhaja iz
kmetško-delavskih družin ali pa
ima z njimi direktne socialne zve-
ze. Pokret sam ni običajna politi-
čna stranka, ki živi od pomanjklji-
ve zavesti raznih stanov, ki špekul-
lira na različne predsodke in za-
blode ter na podlost inteligence, ki
se ji hoče parazitskega življenja
brez dela.

Zlasti se udeležuje pokret pri
vseh pojavih gospodarske in poli-
tične borbe. Borba je smisel življe-
nja. Zato mora pokret prenesti svo-
je delo in borbo v vse oblike jav-
nega udejstvovanja, v zadruga, v
sindikate, v kmetijska društva, v
vse javne volitve, v občinske od-
bore, v okrožja, v parlament...
Kmetško ljudstvo je treba združiti
v zdravo in politično borbena orga-
nizacijo, ki bo ščitila misel prave
ljudske demokracije.

Vso javno upravo v državi je tre-
ba postaviti na temelj zakonitosti,
ki jo določi ljudski parlament. Sa-
movolja poedincev mora izginiti iz
javnih uprave.

Državna vlada bodi narodna in
ustavno-pravna. Če je ustav slab
ali pa ovira zakonitost v upravi,
tedaj ga je treba popraviti ali pa iz-
menjati. Osebnosti režimi in koterije
morajo pasti. Samo kmetško-delav-

ski pokret more to doseči, ker ne
trpi v svojih vrstah karijeristov,
protislovja v interesih in parazit-
skega poželenja pri izvrševanju
oblasti. Občinskim in okrožnim sa-
moupravam je treba izbojevati po-
polno avtonomijo, da dvigne parla-
ment na potrebno višino. Vse služ-
bene osebe, ki opravljajo važen dr-
žavni ali javni posel, treba izvoli-
ti, ne imenovati. Za volitve naj po-
vsod velja propore.

Kadar treba braniti domovino,
tedaj morajo vsi sodelovati brez
vsake plače, od državnega pogla-
varja do zadnjega učitelja. To zato,
da tudi »višji« občutijo pezo vojne,
ne samo kmetje.

Razmerje Bolgarije do sosednih
držav mora biti mirno in trajno. To
bi se najboljše doseglo z ujedinje-
njem Bolgarije z ostalimi balkan-
skimi državami na federativni
osnovi. Znano je, da je Stamboliski
odkrito delal na tem, da se Bolga-
rija priključi Jugoslaviji v obliki
federacije. Tu je bil istih misli kot
je St. Radić in »Slov. kmetška
stranka«.

Sodstvo naj bo vsakemu pristop-
no in naj dela brzo ter po resnici.
Sodnike je voliti, a vojna in nagla
sodišča naj se odpravijo. Tudi smrtna
kazen naj se odpravi.

Pokret je načeloma proti vsakim
privilegijem (predpravicam), ker
iste dele narod v razne kaste. Od-
praviti je tudi privilegije študen-
tov pri vojakih.

Zdravstvo ljudstva se mora kar
najbolj pospeševati. Zato moramo
biti za odpravo privatnih lekarn.
V pogledu moralne povzdige ljud-
stva pa je potrebna večja aktivnost
v poštev prihajajočih faktorjev, zla-
sti pa šole in cerkve. Krème v ma-
lih vaseh je treba ukiniti in zapre-
ti vse tiste javne lokale, kjer se
pod pretvezo zabave mlade ljudi
demoralizuje. Omejiti je tudi ne-
pristočnost ženskih modnih noro-
stij, a za zapuščeno in zanemarje-
no mladino mora zadostno poskr-
beti državna uprava. Šolski pouk
naj bo strogo obvezen za oba spo-
la. Tudi v vojašnicah je treba uved-
sti pouk koristnih predmetov.

V gospodarskem pogledu se mo-
ra državna uprava kar najbolj
energično boriti proti oderuhom
kmetškega ljudstva in za odpravo
izkoriščanja ljudstva po odvokatih,
zdravnikih, inženirjih, industrijah,
bankah in uradnikih. Državne pen-
zije naj se sploh črtajo iz državne-
ga proračuna. Nasprotno pa je dr-
žava dolžna podpirati ponesrečen-
ce ob nezgodah in ujmah. Položaj
vojnih invalidov naj se poboljša, a

za stare ljudi vseh stanov je uvedeni starostno zavarovanje. Za sirotinjo je treba poskrbeti z ubožnimi domovi.

Kmetsko - delavski pokret je načeloma za privatno lastnino. V človeški naturi je instinkt za privatno last, kar se lahko opazuje že pri otrocih. Privatna lastnina povzrokuje resnično ljudski napredek in pa kulturo. Ona je v skladu s svobodo in človečansko zavestjo človeka, ker je v skladu z interesi pojedinca, ki so itak vezani na skupnost. Seveda pravne norme privatne lastnine niso stabilne in nerazrušljive. Dosledna odprava privatne lastnine bi hipoma zmanjšala produktivnost človeškega dela in bi povečala odvisnost posameznikov. Brez privatne lastnine bi se ubila volja v človeku za večjim pridobivanjem, a človek sam bi bil izročen družabni tiraniji, ki bi hotela vse posoldačiti. Sicer pa zagovorniki odprave privatne lastnine že sami naglašajo, da je za poljedelstvo privatna last nujna. Vse to pa ne ovira, da obstoji poleg zasebnega gospodarstva tudi družabno gospodarstvo. V družabni gospodarski kulturi se odražata v človeški naturi dve obliki: čustvo in nagon. Egoizem pa je v človeku razvit močnejše kot altruizem. Organizacija družbe v politično-družabni edinici (državi!) pokaže česte potrebo posebnega družabnega gospodarstva. S tega vidika stremi pokret z vsemi silami za tem, da se materialne in vse druge dobrine po možnosti v obče enako porazdele med razne stanove, a posamezno med družine in posameznike. Kdor poseduje in razpolaga z večjim imetkom kot mu je potreben, ta je uzorpiral pravico onih, ki jim primanjkuje najpotrebnejšega! Kakor ima vsaki človek, da svobodno misli, govori in opravlja s seboj ter organizuje svoje sposobnosti ter družbo samo, tako ima tudi pravico do življenja. Načelo demokracije ni potrebno samo za politični napredek, temveč se mora uveljavljati tudi v boju zoper nepravilno razdelitev materialnih dobrin med mešti in vasmi, med

sloji in končno tudi med posamezniki. Napredek, ki temelji na nepravilni razdelitvi dobrin, je gnjil in mu kultura služi samo kot maska. Takšen »napredek« je gnezdo najbolj strašnih socijalnih ran: militarizma, imperijalizma, birokratizma, parasitstva in kapitalizma. Delavec ostajajo brez lastnine, a lastniki brez dela. Pravična razdelitev materialnih dobrin ni le gospodarsko, temveč je tudi etično in politično vprašanje. Demokracija bo propadla, ako ne preustroji današnje gospodarske, kapitalistične strukture. Zato se morajo veleposestva omejiti, zmanjšati veliki, nezasluzeni dohodki, preganjati oderuštvo, povzdigniti vasi gospodarsko in kulturno. Odpraviti je tudi privilegije, izkoriščanje, kartele in truste. Zaščititi pa se mora mala in srednja posest. Podpirati in širiti je združeno gospodarstvo. Velika privatna bogatstva morajo pod državno kontrolo, a premoženja, ki so se nabrala na nedovoljen in nepošten način, naj se odvzamejo v korist države. Za velikost posestev in imetka v obče naj se določi maksimum.

Glede trgovine in tistih produktov, ki imajo tendenco, da se potom karteliranja in združevanja prevržejo v privatni monopol, je najboljši izhod državni monopol. Zlasti zasebna zavarovalna društva je treba nadomestiti z državnim monopolom zavarovanja vseh vrst.

Vse narodne manjšine naj bodo enakopravne lastnim državljanom v vsakem pogledu. Omogočiti jim je izobrazba v njihovem narodnem jeziku. V verskem pogledu pa naj zavladava svoboda ob enakih pogojih za vsa verstva.

To je seveda samo izvleček načel kmetskega pokreta v Bolgariji, kakor jih je bil formuliral A. Stambuliski. Ni vse tudi za nas, kar je bil našel za dobro v Bolgariji. Povdariti pa je treba smernico kmetsko-delavske razredne zavesti, ki prihaja krepko da izraza v teh »principih«. Vendar pa postavlja v osredje vesga gibanja človeka, njegov duh, njegova svojstva in njegovo delo. A. Prepeluh.

Volitve v oblastno skupščino.

Najvažnejša so zaenkrat vprašanja: Kdo ima volilno pravico, kako volimo in kje?

1. Volilno pravico v oblastne skupščine (deželne zbornice) ima vsak, kdor ima volilno pravico za državni zbor.

Volilne imenike za državni zbor imajo županstva. Volilni imeniki so javni in vsak ima pravico pogledati v imenik, če je vpisan ali ne. Kdor ni vpisan, naj pravočasno poskrbi, da bo vpisan! Naše podeželske organizacije naj poskrbe, da ne bo noben glas izgubljen!

2. Volili bomo tako, kakor pri volitvah za državni zbor, namreč s kroglicami. Poskrbite pravočasno za zanesljive varuhe škrinjic!

3. Volili bomo na istih voliščih kakor pri volitvah za državni zbor.

Način volitev je torej isti kakor pri volitvah za državni zbor.

Razlika med volitvami za državni zbor in za deželni zbor je samo ta, da se pri volitvah za državni zbor seštejejo glasovi iz cele dežele in se na podlagi štetja glasov iz cele dežele določi, kdo je izvoljen in kdo ne, pri volitvah za deželni zbor pa se štejejo glasovi iz posameznih okrajev. Pri volitvah za deželni zbor ima že vsak okraj svojo listo. Takozvane »volilne edinice« so torej pri deželnozbornih volitvah že okraj, tako da ima pri teh volitvah že vsak okraj možnost, da voli osebe, ki jih pozna in ki jim zaupa.

Toliko za enkrat, da bodo naši volilci v glavnem vedeli, za kaj gre. Podrobnosti pa bomo objavili pravočasno v prihodnjih številkah.

Vsa potrebna navodila za volitve bomo objavili pravočasno v našem listu, tako da bo vsak vedel, kaj

mora storiti, da pride tudi njegov glas do veljave. Berite torej »Kmetški list«. Kdor ga nima, naj ga pravočasno naroči.

Delokrog oblastnih samouprav (deželnih zborov).

Nekdaj, ko smo bili še pod Avstrijo, smo imeli poleg državnih oblasti tudi še deželno gosposko. Postave za celo avstrijsko državo so delali na Dunaju v državnem zboru, postave pa, ki so veljale samo za eno deželo (Kranjsko, Štajersko itd.) so pa delali v deželnih zborih.

Po prevratu l. 1918. so stare dežele odpravili. Danes nimamo več Kranjske in Štajerske dežele. Na mesto starih dežel so postavili nove oblasti, ki so pa pri nas zelo enake starim deželam. Kar je bila nekdanja Kranjska dežela, to je danes ljubljanska oblast, nekdanja spodnještajerska dežela pa se je izpremenila v mariborsko oblast. Ker pa pomeni pri nas beseda »oblast« nekaj drugega kakor »dežela«, (namreč moč), bomo mi v nastopnem pisali zaradi lažjega razumevanja o deželah in ne o oblastih.

Kakor smo že rekli, so imele nekdanje dežele svoje deželne zbornice, kjer so deželni poslanci delali deželne zakone. Po l. 1918. so deželni zbori pri nas izginili (vsled nemarnosti poslancev, ki so takrat imeli vso moč v svojih rokah). Sedaj pa bomo deželne zbornice ali oblastne skupščine zopet dobili nazaj, toda njihov delokrog in njihove pravice bodo nekoliko drugačne od prejšnjih.

Po zakonu z dne 21. marca l. 1922 imajo novi deželni zbori

delokrog:

1. Deželne finance. Deželni zbori sklepajo deželni proračun, t. j. pregled o dohodkih in stroških deželnega gospodarstva. Deželni zbor ima pravico nalagati deželne davke, kolikor te dovoljuje zakon.

2. Skrb za javna dela v deželi. Sem spada: gradnja lokalnih železnic, mostov in cest; reguliranje hudoznikov, potokov in rek, odvrščanje nevarnosti od povodenj itd.

3. Skrb za pospeševanje vseh panog kmetijstva.

4. Podpiranje obrti, industrije, združništva.

5. Uprava deželnega premoženja.

6. Skrb za javno zdravstvo: bolnišnice, toplice itd.

7. Skrb za socijalne ustanove: Dečji domovi, hiralnice itd.

Preberite - in zapomnite si!

Žalostna resnica je, da se volitve redkokdaj vrše pošteno, to je brez laži, brez nasilja in brez pritiska. O tem so se naši pristaši mogli posebno natanko prepričati pri zadnjih volitvah, ko so imeli vso moč v deželi samostojni demokrati.

To se danes, kakor upamo, ne bo več ponavljalo, vsaj v taki meri ne,

8. Skrb za šolstvo, kolikor ne skrbi za šolstvo država.

Država pa lahko prenese s posebnimi zakoni tudi druge upravne panoge na dežele (oblasti).

Delokrog bodočih deželnih zborov torej ni političen, ampak je predvsem gospodarskega značaja.

Naj se pa nihče ne zanaša, da se bo takoj po sklicanju bodočega deželnega zbora začel cediti po deželi sam med! Tega ne bo, ker si bodo morali bodoči deželni zbori finančno podlago za svoje gospodarstvo šele ustvariti. Kjer pa ni denarja, je tudi malo muzike. Zato bo treba še veliko potrpljenja in ogromno dela, predno bomo občutili sadove samouprave. Glavno pa je koncem koncev to, da bomo začeli.

Pozor!

Volitve v deželni zbor so razpisane za dne 23. januarja 1927.

Poprava volilnih imenikov (reklamacije) je dovoljena prvih 14 dni po razpisu. Pozivamo vse krajevne organizacije in zaupnike, da takoj store vse, kar se tiče reklamacij. Polagajte največjo važnost na pravilne volilne imenike! Nobeden naš volilec ne sme biti izpuščen iz volilnega imenika!

Reklamacije se vlagajo pismeno ali ustno pri občinskem uradu. Reklamacije so proste vseh taks in pristojbin.

Za upravičenost zahtevanih popravkov pa je treba priložiti potrebne listine.

Če hočete koga vpisati, morate dokazati:

1. da je dotičnik star 21 let,
2. da je naš državljan,
3. da biva že 6 mesecev v dotični občini, kar mora potrditi župan.

Javni uradniki morajo priložiti odlok, s katerim so bili dodeljeni na službovanje v dotični kraj!

Vsako reklamacijo je treba vložiti posebej! Reklamacijo mora podpisati ta ali oni volilec in ne organizacija!

Naše krajevne odbore in zaupnike pozivamo, da si čimprej nabavijo prepise volilnih imenikov, kjer jih še nimajo!

kakor se je to godilo zadnjč. Vendar pa je še mogoče, da bodo zlasti samostojni demokrati (in ponekod tudi eseslarji, kjer imajo moč v rokah) poskušali na volitve vplivati na svoj način. Da naši pristaši ne bodo preplašeni in da se bodo vedeli ravnati, jim podamo v sledečem nekaj navodil.

Ne bojte se orožnikov!

V Ljubljani in Mariboru so postavili samostojni demokrati, ko so bili na vladi, na čelo uprave za velika župana dva svoja zaupnika. Veliki župani pa imajo pravico razpolagati z orožniki.

Kako je bilo pri zadnjih volitvah zlasti v mariborski oblasti, tega se vsi še živo spominjamo. Naši ljudje žive pač še vedno v nesrečni veri, da je sramota za hišo, če stopi vanjo orožnik. Razumljivo je to že, kajti naloga orožnikov je navadno, da love različne lumpe. Toda orožniki so pošteni ljudje, ki lahko vstopijo v vsako, tudi najbolj pošteno hišo, in zato ni nobena sramota, če vstopi v hišo orožnik.

Jako verjetno je, da bodo tudi pri sedanjih volitvah marsikatero hišo obiskali orožniki, seveda ne prostovoljno, ampak navadno na višje povelje. Če se bo to zgodilo tu ali tam, vam povemo: Nikar se ne bojte in nikar se ne ustrašite! Sprejmite orožnika povsod skrajno vljudno in odgovarjajte mu na vsako vprašanje, samo na politična vprašanja ne! Politika gospodov orožnikov nič ne briga, ker se po zakonu s politiko pečati ne smejo! Zato tudi nimajo volilne pravice. Če pa vas bodo vprašali, kako boste volili ali kaj podobnega, pa odgovorite vljudno in brez vsake najmanjše surovosti: Ne vem! Kajti kako boste volili to je samo stvar vaše vesti in vašega prepričanja in to nikogar prav nič ne briga, ne ministra, ne velikega župana in tudi ne orožnikov! Če bi kakšen orožnik začel govoriti tako čisto prijateljsko in nekako po očetovsko, da je Radić za nič itd., ga mirno poslušajte, ja res je tako, kakor gospod pravijo! Na dan volitev seveda glasujte za Radića in za Slovensko kmečko stranko! Upamo, da nas naši pristaši razumejo!

Posebno pazljivi morate biti, če vas bo kakšen orožnik ali pa tudi kakšen drugi »cesarski« človek začel obdelovati z republiko in republikanstvom. Takrat kar recite: Mi smo za kralja, živijo kralj! In tudi če se vam bo kdo hotel prav potuhnjeno prikupiti s tem, da bo sam začel zabavljati prav po tistem in vam na ušesa na kralja in na monarhijo, ne verjemite, kajti tak človek, ki vas bo hotel na tak način skušati, je navaden cigán, ki bi vas rad spravil v nesrečo. Takemu zlobnežu recite: Povej to, kar govoriš meni na uho, pred pričami! Pa boste videli, kako jo bo odkuril!

Torej še enkrat: Ne bojte se, ampak tudi njeti se ne dajte na limanice! Orožnike spoštujte, ker so rošteni ljudje, samo če bodo govorili o politiki, bodite previdni! Takrat pa le jeziki zobe in samo ušesa odprite! Na dan volitev pa volite vsi do zadnjega moža Slovensko kmečko stranko!

Če nas boste ubogali in se ravnali po naših nasvetih, boste temeljito prepričali vsak poskus volilnega pritiska od te strani. Kjerkoli pa le morete, prisili vsakega »cesarskega moža«, da bo govoril pred pričami! Če bo govoril proti nam in naši stranki, pa nam javite z imeni prič vred! Bomo potem že mi ukrenili svoje!

Pazite na pošte!

Drugo žalostno izkušnjo smo doživeli pri zadnjih volitvah z dostavljanjem listov, tudi takih, ki niso bili zaplenjeni. Kako in kaj se je godilo v tem oziru zlasti na Štajerskem, vedo prav dobro tamkajšnji naši zaupniki.

Prosimo vse naročnike našega lista, naj natanko pazijo na to, da bodo dobivali naš list redno, kakor po navadi. Mi bomo preskrbeli, da bo list vedno pravočasno izšel; ako pa to ne bi bilo kdaj mogoče, bomo to v listu naznanili. Vsak, tudi najmanjši nered v tem oziru naj nam naši naročniki naznanijo v priporočenem pismu na naslov: Tajništvo Slov. kmečke stranke, Ljubljana, Kolodvorska ulica.

Naš list bodo naši naročniki torej prejeli kakor po navadi, ako pa ne dobe lista pravočasno v roke, naj nam to takoj naznanijo.

Učitelji.

Tudi o gospodih učiteljih moramo izpregovoriti par besed. Žalostna resnica je namreč, da stoji večina slovenskih učiteljev še vedno v vrstah samostojnih demokratov in več kot gotovo je, da bodo samostojni demokrati poskušali vpreči večino učiteljev zlasti na deželi v svoj agitatorski voz.

Za naš list.

Danes stojimo zopet v volilnem boju. V boju pa mora vsak vojak natanko vedeti, kaj je njegova dolžnost in njegova naloga in njegov cilj. Dandanes ni več dovolj, da je vojak slepo poslušno orodje v rokah poveljnika, ki mora izvršiti to, kar mu poveljnik ukaže, ampak mora tudi sam vedeti, kaj poveljnik hoče in kaj cela država in domovina hoče in zahteva od njega. Samo tak vojak bo dandanes dober in zanesljiv vojak, ker ne bo le orodje v tujih rokah, ampak bo zaveden borec.

Tudi v politiki je dandanes tako. Mi ne potrebujemo več nezavednih kimavcev, ki prav nič ne vedo, za kaj gre, ampak se dajo goniti od kogarkoli, enkrat na desno in enkrat na levo, ampak mi hočemo zavedne vojake, zavedne volilce in državljane, ki tudi sami vedo, kaj hočejo!

Zavedni ljudje pa ne padajo z nebes na zemljo, ampak si jih je treba vzgajati. Ker pa je ljudi mnogo, ne moremo do vsakega na dom osebno, ampak moramo govoriti vsem skupaj naenkrat. Svojim pristašem govorimo mi enkrat na teden po svojem listu!

V listu jim pripovedujemo, kaj hočemo. V listu jim razlagamo, zakaj hočemo to in zakaj nečemo drugega. In kdor vedno bere naš list, nam mora priznati, da se pošteno trudimo, povedati našim pristašem resnico, kakoršna je.

Mi se ne skrivamo s svojimi mislimi po hrvaških listih, kakor smo to povedali v zadnji številki o dr. Korošču. Mi povemo naravnost do-

Gledé gospodov učiteljev vam povemo to: Spoštujte gospode kot učitelje naših otrok in nič več! Res je, da imajo tudi učitelji vse politične pravice, toda s tem še ni rečeno, da imajo oni tudi v politiki tako prav kakor v šoli! Šola je eno politika je drugo. V politiki naj hodijo naši kmetje svoja lastna pota. Učitelj naj voli kot volilec kakor on hoče, ker ima pravico za to, politično pa ga ubogajte samo takrat, če je pristaš Slovenske kmečke stranke. Kdor agitira za samostojne demokrate ali za SLS, ta ni naš človek.

Učitelji sami pa bi storili najpametnejše, če bi se vsake agitacije vzdržali. Oni uče otroke pristašev vseh strank, in zato bi morali skrbeti, da uživajo tudi zaupanje pristašev vseh strank. To zaupanje pa si pridobijo najlažje s tem, da se ne podajajo v politične boje, najmanj pa v agitacijo. Oni imajo sicer pravico do tega, toda za pridobivanje zaupanja politična agitacija ni najprimernejše sredstvo. O tem naj končno odločajo gospodje učitelji sami.

Naše pristaše pa opozarjamo na to, naj tudi pri učiteljih poskušajo doseči, da bodo agitrali, če že gredo na to, vedno pred pričami! To bo najboljšo zdravilo za vse!

Somišljeniki, ravnajte se po teh navodilih in dobro bo!

ma, kaj je dobro, pa tudi kaj je slabo, kaj smo dosegli in tudi kaj nismo dosegli, in povemo tudi, zakaj smo doživeli tu in tam kakšen neuspeh, drugod pa zopet dosegli uspehe. Mi stojimo na stališču, da morajo naši volilci-vojaki vse natanko vedeti, ker samo tisti ljudje, ki položaj natanko poznajo, bodo zavedni zastopniki naše misli in jo bodo pogumno branili, ker bodo vedeli, za kaj se bore!

Neizmerne važnosti je zlasti v volilnem boju, da vsi naši pristaši dobro vedo, kako stvari stoje. Mi ne bomo položaja nič olupševali, tudi ne bomo samo »zmagovali«, ampak bomo povedali vse tako, kakor je.

Zato pa prosimo vse svoje pristaše, naj skrbe zlasti sedaj v času volilne agitacije, da se naš list čim bolj razširi! Mi se bomo potrudili, da bo list dober in da nikogar ne bo sram, kdor ga bo priporočal, pa tudi nikomur ne bo žal, kdor ga bo naročil!

Dopisi.

Iz Žirov. Podjetni in vztrajni Žirovci so zgradili ob reki Sori električno centralo 500 konjskih sil močno. Prebivalstvo je zelo pridno in se peča poleg kmetijstva z domačo obrtjo, čipkarstvom in čevljarstvom, ki je v Žireh zelo razvito. Žirovski čevlji so znani po trpežnosti kot prvovrstna obutev. Umevno je, da je v teh razmerah nujno potrebna dobra razsvetljava in gonilna sila. Da pa se je zgradila večja centrala kot so jo zahtevale krajevne potrebe, je vzrok prigovarjanje inženjerjev, češ da se večja centrala lažje obrestuje ter da bomo električni tok lahko oddajali na Vrhniko, kjer je razvita industrija. Centrala se je gradila v času največje druginje. Vsled pomanjkanja denarja je bilo treba plačevati visoke obresti. Družabnikom je bilo treba zastaviti vse svoje premoženje, da so dobili potrebna posojila. S tolikim trudom in žrtvami dograjeno napravo pa je porušila leta 1925 silna povodenj. Dne 27. septembra 1926 je še strašnejša vodna katastrofa ponovno izpodkopala cevovod. Tudi trg Vrhnika ne nudi za centralo zadostnega odjema, kakor se je preje pričakovalo, ker so ondotne tovarne skrčile svoje obratovanje. Ako pa se taka naprava ne izkorišča, se tudi ne obrestuje. Vsled tega se je pričela akcija za oddajo toka v Ljubljano. Strokovnjaki inženjerji so zadevo preiskavali ter dognali, da centrala v Žireh kljub vsem nesrečam in neprilikom, kojim je bila izpostavljena, vendarle lahko proizvaja in oddaja tok ceneje kakor ga zamore proizvajati ljubljanska parna centrala. Mestna občina bi z odjemom toka iz Žirov docela nič ne riskirala, ker bi Žirovci na lastne stroške napeljali tok v Ljubljano, mesto pa bi imelo še dobiček, ker bi bil ta tok cenejši in bi se žirovska centrala kljub nizkim cenam vendar le obrestovala. Podobne načrte je imel že bivši deželni odbor, ki je gradil centralo na Završnici in je imel v načrtu tudi centralo v Žireh, kjer se je sedaj zgradila. Podeželske centrale bi se združile v Ljubljani in vse vzajemno delovale. Sedanji gospod mestni komisar dr. Mencinger je v svoji veliki razsodnosti in praksi stvar zelo naklonjen in po vsej možnosti podpira stremljenje Žirovcev, ker vidi, da se s tem pomaga nebroj prizadetim družinam v Žireh in okolici, obenem pa tudi Ljub-

Enrilo

Splošno priljubljen

kavní nadomestek

okusen i cenen.

Dobiva se v vseh

dobro asortiranih

kolonijalnih trgovinah.

ljani. On uvideva najbolj, da je v gospodarskem oziru treba delati skupno, da se dosežejo uspehi.

Iz Krške vasi. Kar je stopil novi zakon v veljavo, da se sme voziti izrečno le ob desni strani ceste, ne glede na to, je-li dana za to možnost radi cestne širine in slabega terena, ki dostikrat onemogoča voziti le ob straneh ceste, so vozniki na deželi splošno nezadovoljni. Treba pripomniti, da je ravno podeželsko ljudstvo samo najbolj za to, da se olajša na cestah promet. Ni pa dovolj samo ukazovati. Znano je, da so cestni okrajni zastopi premnogokrat prosili in opozarjali državo za prispevke, na katere so vezani za vzdrževanje okrajnih cest. Žal pa so bile vse dosedanje prošnje zastojne. Zato pa imamo take ceste. Razlika na omenjenih cestah pred vojno in pa sedaj je veličanska. Prej so bile kakor umetno zlikane v ponos deželam. A danes je ravno nasprotno, tako da mora biti človek prav trdne narave, če hoče vzdržati stresanje na vozu. In na takih cestah se naj po zakonu uporabljata dva vozna tira, ko niti za vzdrževanje enega ni denarnih sredstev. Pripomniti pa je treba še, da so vse dosedanje ceste zgrajene tako, da se uporabljajo za vožnjo le sredina. Kdor ima priliko opazovati ceste, kadar so posute z gramozom, vidi, kako se istega izogibajo vozniki. Okrajne ceste so namreč preozko tlakovane za uporabljanje dveh tirov, dasi nekatere navidezno izgledajo dovolj široke, ker so ob straneh ob vsaki strani približno 1 meter na široko posipane s prstjo ali podobnim materijalom za pešce ali kolezarje. Država sicer pobira bivše deželne doklade, ne nakaže jih pa ne onim, katerim pripadajo. To občutijo ceste in zopet davkoplačevalci, ko se njim ponovno nalagajo cestne naklade. Zato pa je težko voziti po predpisih, ampak vsak

vozi, kjer more. Na tem mestu ponovno prosimo naše poslance, da vztrajajo v težki borbi za naše stare pravice do gotove zmage.

Mala Nedelja. Knjižnica Narodnega kulturnega društva se je iz šole preselila v društveni dom v garderobno sobo. Odrta je od pol 9. do pol 10. ure zjutraj ob nedeljah in praznikih. Knjižnica poseduje mnogo zanimivih knjig in se bo tudi z novimi izpopolnila, ki bodo udom v dolgih zimskih večerih na razpolago. Vabimo torej vse, da poravnajo celoletno udnino 10 Din ter še nabirajo nove ude. Ker tudi v sosednjih krajih ni nobene knjižnice, vabimo vse domače in sosedno občinstvo, da v obilnem številu pristopa k »Ljudski knjižnici« v Društvenem domu pri Mali Nedelji. — Kmetijski koledar za l. 1927 se dobi v trgovini Senčar Mala Nedelja in Ljutomer. Priporoča se nakup istega.

Vojnik. Vodstvo kmetijske nadaljevalne šole je priredilo 12 tedenski gospodinjski tečaj pod vodstvom g. Olge Sittig, kateri je pridružena kot pomočnica g. Mina Trstenjakova. Tečaj bo trajal do konca januarja 1927. Poučuje se v telovadnici osnovne šole v vseh panogah gospodinjstva od 8.—16. ure. O mlekarstvu in perutninarstvu poučuje obl. referent za živinorejo g. M. Županc, o vrtnarstvu šol. upravitelj P. Jankovič. Tečaj obiskuje prav marljivo 27 deklet. Vršili se bodo tudi večerni tečaji za gospodinje od 17.—20. ure. V kmetijsko-nadaljevalni šoli se je pričel pouk pričetkom t. m. ter se je vpisalo v I. letnik 12, v II. letnik 17 mladeničev. Pouk je ob nedeljah in četrkih. Kmetijsko prirodoznanstvo poučuje višji sadjarski nadzornik g. Fr. Goričan, ostale predmete pa šol. upravitelj P. Jankovič. Ob nedeljah pa predavajo razni strokovnjaki.

Shodi in razne prireditve.

SHOD V RADOHOVI VASI bo v nedeljo dne 5. decembra ob 3. uri popoldne pri Ignacu Klemenčiču. Na shodu govori minister Pucelj.

SRESKE KONFERENCE SKS V MARIBORSKI OBLASTI

se vršijo po tem-le redu:

V soboto dne 4. decembra t. l. ob 10. uri dopoldne v gostilni Halbwidl v Mariboru za sreze Maribor levi in desni breg.

V nedeljo dne 5. decembra t. l.: dopoldne ob 9. uri v hotelu »pri Kroni« v Celju za srez Celje - Vransko; — dopoldne ob 10. uri v hotelu »Jelen« v Konjicah za srez Konjice; popoldne ob 3. uri v gostilni Smeš v Mestinju za srez Šmarje - Rogatec — Kozje.

V sredo dne 8. decembra t. l.: dopoldne ob 9. uri v Radencih v gostilni Vüjce za srez Ljutomer — Gornja Radgona; — dopoldne ob

10. uri v hotelu »Balkan« v Slovenjgradu za srez Slovenjgradec.

Za sreze Gornjigrad — Mozirje in Dravograd — Prevalje se vršijo konference isti dan; čas in prostori se bodo zaupnikom naznanili na vabilih.

Tovariši člani okrajnih odbor in zaupniki, ki bi ne prejeli vabila, naj smatrajo to obvestilo za vabilo.

**ŽEPNI
KMETIJSKI KOLEDAR
za leto 1927**

trdo vezan

stane . . . Din 10.—
po pošti . . . Din 11.—

Razprodajalc primeren popust.

Razne politične vesti.

Za smeh in kratek čas. V soboto si je dovolil »Slovenec« v svojem uvodniku o samoupravah sledečo kratkočasnico: »Zato slovenski narod ne sme v oblastvene zastope izvoliti centralističnih oprod, ampak može, ki se bodo v oblastvenih zborih smatrali za predstavnike avtonomnega slovenskega naroda, ki bodo znali poudarjati svojo samostojnost in priboriti samoupravam značaj samostojnega zastopstva slovenskega naroda v njega bitnih narodnih, političnih in gospodarskih zadevah. Po samoupravnih oblastvenih zborih mora slovensko ljudstvo priti do svoje avtonomije.« — Konča pa se dotični članek z besedami: »Samouprava, če še tako šibka in slaba, mora biti začetek politične in gospodarske avtonomije Slovenije, začetek konca centralizma, opora in orodje v rokah slovenskega naroda, slovenska narodna samoupravna in zakonodajna zbornica.« — Mi ne rečemo nič k temu, da se »Slovenec« ogreva za slovensko neodvisnost in za slovensko narodno samoupravno zakonodajno zbornico — dovoljujemo pa si vprašanje: Ali nam bodo priborili zakonodajno avtonomijo res tisti ljudje, ki so nam v prvih letih po prevratu celo avtonomijo lahkomišelnost zaigrali in zapravili? V Ljubljani imamo krasno palačo bivšega deželnega odbora, imamo moderne bolnišnice in celo vrsto drugih nekdanjih deželnih naprav. Čegavo je vse to danes? D r ž a v n o ! In kdo je molčal takrat, ko se je država lepo počasi vsedla na avtonomno premoženje bivše Kranjske? Takrat so molčali i samostojni demokrati i današnji voditelji SLS! Ali se je oglasil le eden, ki bi bil protestiral v Beogradu proti podržavljenju raznih avtonomnih davkov? Niti eden se ni oglasil, ne liberalce in ne klerikalec! Danes seveda vpijejo, ko vidijo, kaj so naredili! Zato pa tudi besede v »Slovenec«, da nam bodo priborili današnji voditelji SLS zopet nazaj nekdanjo avtonomijo, potem ko so jo isti ljudje lahkomišelnost in lahkoverno zapravili po svoji krivici, ne moremo smatrati za resne, ampak samo za prazno baharijo. In če »Slovenec« spozna danes, da so oblastne samouprave vendarle vsaj prvi korak do avtonomije, zakaj se ni brigal dr. Korošec za ta prvi korak takrat, ko je bil na vladi? Zakaj ni že takrat naredil tega tako važnega prvega koraka? Zakaj ga je pa naredila sedanja vlada?

»Slovenec« molči — »Domoljub« molči — vse molči! V zadnji številki našega lista smo objavili v članku »Ali je to pošteno?« točno vsebino pogovora, ki ga je imel g. dr. Korošec z dopisnikom zagrebških »Novosti«. Pričakovali smo, da se bo vsaj sedaj oglasilo časopisje SLS in nam povedalo svoje mnenje o tem pogovoru, pa do danes vse molči! To se pravi z drugimi besedami, da mora biti vsebina tistega pogovora voditeljem SLS zelo neljuba in mi smo prepričani, da dr. Koro-

šec tistega pogovora ne bi bil dal objaviti, če bi bil vedel, da bodo tako kmalu razpisane volitve! V tistem pogovoru stoji marsikaj, česar si dr. Korošec ni upal povedati niti svojim zaupnikom v Celju, čeprav je bilo med njimi mnogo njegovih stanovskih tovarišev duhovnikov. Zato pa prosimo naše naročnike, ki imajo še shranjeno zadnjo številko našega lista, da članek »Ali je to pošteno?« še enkrat temeljito preberejo in ga pokažejo tudi domačim gospodom duhovnikom, da bodo tudi ti vedeli, kaj jim je vse dr. Korošec v Celju prikrižal in zamolčal. Kar je povedal dr. Korošec v zagrebških »Novostih«, ne kaže posebne njegove benenosti za avtonomijo!

»Pod vodstvom SLS.« »Slovenec« piše: »Oblastna zbora bosta pod vodstvom SLS postala središče gospodarskega dela ter slovenske narodne in demokratične misli.« — Radovedni smo, na katera oblastna zbora misli »Slovenec«: Ali na tistega, ki so ga zažurali in zapravili, ali na bodoče oblastne zборе?

Dobro je povedal. Da se ne bo »Slovenec« hudoval, da ga samo ščipljemo, naj povemo resnici na ljubo, da je ta teden objavil prav dobro smešnico. Na vprašanje, kako bi se reklo »Slavenska banka« po kitajsko, je odgovoril hudomušnež: Pink-pink-fuč!

Opozorjamo še enkrat na »stran kin dan«, ki ga bodo priredili samostojni demokratje (žerjavovci) okoli dne sv. Miklavža. Svoje somišljenike na deželi opozorjamo, naj se ne dajo ujeti na limanice in naj ne dajo raznim agitatorjem in nabiralcem, ki bodo gotovo nastopali pod krinko neke »naprednosti«, tudi ficka ne! Če ima že kdo par dinarjev odveč, naj rajši naroči »Kmetijski list«. Kdor pa že ima naš list, naj ga naroči za svojega soseda.

Tedenski koledar.

Dnevi:

5. decembra, nedelja: Saba op.
6. decembra, ponedeljek: Nikolaj.
7. decembra, torek: Ambrož.
8. decembra, sredo: Mar. sp.
9. decembra, četrtek: Leokadija.
10. decembra, petek: Judita.
11. decembra, sobota: Damaz.

Sejmi:

5. decembra: Lož, Videm, Dobropolje.
6. decembra: Brezovica, Boh. Bistrica, Žužemberk, Borovnica, Sevnica, Dobova.
7. decembra: Metlika.
9. decembra: Mokronog, Lovrenc pri Brežini, Buče, Vrenskagorica, Dobova.
10. decembra: Št. Jur ob juž. žel.

Vrednost denarja.

Za 1 dolar	56.50 Din
Za 100 lir	239.50 Din
Za 1 avstrijski šiling	8.— Din
Za 100 čeških kron	168.15 Din
Za 100 fr. frankov	207.— Din
Za 100 švic. frankov	1094.— Din
Za 1 zlato marko	13.45 Din

Novice in zabava.

Državna pomoč kmetovalcem v Pilštanju. Ministrstvo za poljedelstvo in vode je podelilo tamošnjim prebivalcem, ki so bili po plazovih prizadeti, podpor v znesku 40 tisoč dinarjev.

Darovi za poplavljenec. — G. velikemu županu so poslali prispevke za poplavljenec: Komercialna banka, podružnica v Ljubljani 1000 dinarjev; Delniška stavbinska družba »Union« v Ljubljani 5000 Din; Kranjska hranilnica v Ljubljani 10.000 Din; g. inž. Evgen Stern, stavb. podj. v Ljubljani 1000 Din; g. inž. Leon Dukič, stavbeno podjetje v Ljubljani, 1000 dinarjev. — Vsem plemenitim darovalcem bodi izrečena v imenu prizadetega prebivalstva najtoplejša zahvala.

Fizikalno zdravilišče je s 1. oktobrom t. l. otvoril Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani v svoji novi stavbi na Miklošičevi cesti 20. Opozarjamo na današnji tozadevni inserat.

Tarifne ugodnosti za Solun. Na predlog Trgovske zbornice v Skoplju je prometno ministrstvo za izvoz preko Soluna določilo enake tarife, kakor za izvoz preko Sušaka in Splita. Odredba stopi v veljavo 1. decembra.

Cerkniško jezero je letos tako visoko, da take višine ne pomnijo najstarejši ljudje.

Nov načrt o prisilni poravnavi. V trgovinskem ministrstvu je dokončan zakonski načrt o prisilni poravnavi izven konkurza. Načrt ima 69 členov. Trgovinsko ministrstvo je ta načrt poslalo na pregled ministrstvu pravde, finančnemu ministrstvu ter ministrskemu predsedniku, da bi se čim prej v tej stvari določila seja ministrskega sveta.

Zverinski čin starega možakarja. Te dni je izvršil v Zagrebu neki starec nad 7-letno hčerko svojega prijatelja ogaben zločin. Prišel je prijatelja obiskat. Ker je našel v stanovanju samo njegovo hčerko, je izkoristil priliko ter je deklico posilil, nakar ji je podaril dva dinarja. Ko se je vrnil njen oče domov, mu je deklica stvar povedala. Oče je dal starega pohotneža aretirati.

Oj, ti makaroni! Iz Gorice poročajo, da je bilo tam obsojenih 18 slovenskih rekrutov, vsak na mesec dni zapora, ker so se okrasili ob priliki rekrutovanja mesto s cvetjem — z makaroni.

Pogreb Zofke Kvedrove. Pretekli teden je bila Zofka Kvedrova svečano pokopana na zagrebškem Mirogoju. Pogreba se je udeležila velika množica ljudstva. Ob odprtem grobu so govorile: gospa Zlata Kovačič-Lapošič v imenu Udruženja Jugoslovanskih žena, ki ga je pokojnica ustanovila, za njo je govorila gospa Olga Krnić-Peleš v imenu »Srpskih žena«, končno pa gospa Franja dr. Tavčarjeva v imenu »Narodnega ženskega saveza«. — Na grob so položili vence: »Udruženje slovenskih žena«, »Udruženje jugosloven-

skih žena«, društvo »Ženski pokret«, društvo »Slovanskih književnikov« ter znanke in prijateljice pokojnice iz Ljubljane. Posebno lep lep je bil venec z napisom: »Č. S. R.« (Češkoslovaška republika).

Neporavnane državne obveznosti iz preteklih let. Finančna delegacija objavlja uradno: Generalna direkcija državnega računovodstva financ je z razpisom od 16. novembra t. l. DR br. 154.377 obvestila delegacijo, da je ves kredit po partiji 55 budžeta za l. 1926/27, iz katerega se poravnajo državne obveznosti iz prejšnjih budžetnih let, že popolnoma izčrpan in ji naročila, da naj za enkrat ne stavi več takih predlogov. Ker toraj prošnje za izplačilo zaostankov na penzijah, potnih in selilnih stroških itd. iz dobe pred 1. aprilom t. l. do prihodnje proračunske dobe žal nimajo najmanjšega izgleda na uspeh in povzročajo interesentom samo nepotrebne stroške in pota, finančni upravi pa brezplodno delo, prosi delegacija da naj se do nadaljnjega opušča.

Statistika o rentnini. Finančna delegacija uradno objavlja, da izide dne 27. t. m. v 109. kosu Uradnega lista statistika o rentnini, katero so odvedle delniške družbe, regulativne hranilnice in zadruga v smislu § 133. zak. o osebnih davkih v letih 1924 in 1925 od izplačanih in kapitaliziranih obresti, kolikor niso bile po fin. zakonu davka proste, ker niso dosegale 5000 dinarjev. Iz te statistike je za vsako leto razvidno število denarnih zavodov, ločeno po davčnih obsevih I. stopnje; tudi vsote izplačanih in kapitaliziranih davka prostih obresti od hranilnih vlog so ločene od njih, ki so davku podvržene. V letu 1924 je vseh 469 zavodov izplačalo (kapitaliziralo) skupaj 80,940.200 Din obresti. Od teh je bilo 51,139.800 Din davka prostih in se je le od zneska 29 milijonov 800.400 Din davku podvrženih obresti odvedlo na davku in državnih pribitkih 1,267.048 Din. V letu 1925 se je število denarnih zavodov za enega povečalo. Znatno so se pa zvišale izplačane in kapitalizovane obresti, ki znašajo v skupnem znesku 112,035.600 Din. Ves povešek na obrestih zadeva le davka proste obresti, katerih vsota znaša to leto 85,640.900 Din — nasprotno se je pa vsota davku zavezanih obresti znižala na 26 milijonov 394.700 Din in se je odvedlo državnih blagajni le 1,151.325 Din.

Prošnja. Vsa županstva v Sloveniji prosí odbor društva »Kuratorij slepih«, da se sedaj, ko sestavljajo proračune, vsaj z majhno vsoto spominjajo tudi »Doma slepih« v Ljubljani. Ta dom namerava zgraditi društvo v Ljubljani, da uresniči staro željo slovenskih slepcev, da dobe za življenje potrebno izobrazbo in pouk na domačih tleh. Prispevki naj se pošljejo po polož-

nih poštne hranilnice, ki jih prodaja vsaka pošta. Kuratorij ima čekovni račun št. 14.672.

Privatni izpiti na meščanskih šolah. V smislu zadevnega ministrskega odloka se v obče ne bodo več dovoljevali privatni izpiti na meščanskih šolah med šolskim letom, temveč le v rednih rokih v juniju in koncem avgusta. Prošnje je vlagati do 1. junija, odnosno do 15. avgusta in sicer za izpite čez dva razreda pri velikem županu, čez en razred pri ravnateljstvu meščanske šole.

Odkratje novih ležišč črnega premoga. Kakor se poroča iz Beograda so strokovnjaki odkrili v bližini premogovnika Rtanj pri Paračinu velika ležišča črnega premoga. Premog ima 6.500 kalorij in bi bil po izjavah inozemskih strokovnjakov ugoden za produkcijo koksa, kajti koks iz tega premoga bi imel 7000 kalorij. V bližini Paračina se bo zgradila velika pralnica za premog, kakor tudi priprave za izdelovanje koksa.

Strela je ubila v okolici Mostarja kmeta Omerja Hasanovića. Ko se je Omer vračal domov, ga je zalotila ploha. Iskal je zavetja pod nekim hrastom. Strela je udarila v hrast in ga ubila.

Dve sestri se s plinom zastupili. Kakor javljajo iz Reke, so v četrtek zjutraj našli Hrvatice vdovo A. Dujmić v njenem stanovanju mrtvo. Po nepazljivosti je pustila odprto pipo za kuhanje. Ko so odnesli njeno truplo, je njena sestra iz žalosti vsled tragičnega dogodka ponovno odprla plinovo pipo ter se tudi ona zastupila s plinom.

Granata usmrtila deklico. V okolici Šibenika sta te dni dve deklici našli na polju granato, ki je ostala tamkaj ob priliki italijanske evakuacije. Igrali sta se z nevarno igračo. Nenadoma je granata eksplodirala ter eno deklico raztrgala na kose, drugo pa težko ranila.

Zagoneten samomor. V Velikem Bečkereku se je v četrtek ustrelil dr. Nikola Demko, odvetnik in veleposestnik. Iz lovske puške si je pognal kroglo v usta. Vzrok samomora je tem zagonetnejši, ker je bil pokojnik zdrav, vedno dobro razpoložen, premožen in je živel v srečnem zakonu.

Invalidski zakon. vezan (broširan), se dobi v trafiki gg. J. Leben, Maroh & Petek in pri ge. J. Frenc v Ptuj. Cena knjižice Din 13. Priporočila se gg. občinskim predstojnikom, pa tudi posameznim voj. invalidom ter voj. vdovam, da si ga nabavijo.

Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Ptuj želi po treh letih prirediti v korist svojim revnim članom in članicam dne 5. decembra t. l. javno tombolo. Vsled tega bode izdal svojim pooblaščenim članom nabiralne pole, s katerimi bodo upravičeni pobirati prostovoljna darila, bodisi v blagu ali denarju.

— Žrtve divjakov. V Novi Gvineji so napadli te dni divjaki skupino protestantskih misijonarjev. Divjaki so sedem misijonarjev pobili, spekli in pojedli. Žene in otroke je rezerviral njihov poglavar zase. Angleški letalski kapetan je poletel preko ozemlja ter vrgel za kazen na njihove naselbine večje število bomb.

Kaj vse povzroči prevelik želedec. V Malhoticah na Moravskem je Jožefa Oravy s pomočjo svoje matere zastupila svojega moža. Ko so jo zaprli, je izpovedala, da ga je zavoljo tega zastupila, ker je preveč jedel...

— Smrti skok s katedrale v Parizu. Pred nekaj dnevi je skočila neka okrog 50 let stara ženska z najvišjega pločnika znamenite katedrale Notre Dame. Truplo je bilo strašno razbito, da ni bilo mogoče dognati, kdo je samomorilka.

Stric iz Amerike. Neka družina v nemški Pfalciji, živeča v siromašnih razmerah, je dobila te dni obvestilo, da je podedovala 400.000 dolarjev.

Čebelarska šola v Št. Juriju. Po vesteh iz Beograda je kralj podpisal ukaz, s katerim se ustanavlja čebelarska šola v Št. Juriju ob Južni železnici. Tečaj bo trajal eno leto. Šola bo spojena z nižjo kmetijsko šolo v Št. Juriju.

Italijanski 5 in 10 lirski bankovci pridejo iz prometa. Italijansko ministrstvo financ razglasa na temelju kraljevega dekreta z dne 9. septembra 1926, da s 30. junijem 1927 preneha v splošnem prometu zakonita veljavnost italijanskih državnih bankovcev po 5 in 10 italijanskih lir. S 30. decembrom 1927 preneha vsaka njih veljavnost.

Nova delavnica za popravo vagonov. Uprava državnih železnic namerava nekdanjo kurilnico v Metliki preurediti v delavnico za popravo vagonov. Delavnica bi imela električen pogon, električni tok pa bi dobivala iz električne centrale v Ozlju.

Rumunski škof oropan v vlaku. Te dni je potoval rumunski škof Pušma z brzovlakom Galac — Bukarešta. Nenadoma se je pojavil v prvem razredu brzovlaka, v katerem je škof potoval, mlad, elegantno oblečen mladenič. Mladenič je navalil na starega svečenika ter mu odvzel 100.000 lejev in neke važne spise. Škof je klical na pomoč, toda med tem je neznan lopov že skočil iz brzovlaka.

Silen vihar v Zedinjenih državah. Ob viharju, ki je razsajal zadnje dni v državah v Arcansas in Missouri, je bilo ubitih 60 oseb in ranjenih 150 oseb. Največ žrtve je zahteval vihar v Webersprings (Clebure). 12 hiš je bilo tukaj popolnoma porušeni, 30 oseb je bilo ubitih, 50 pa ranjenih. V Brandsvile (Missouri) se je podrl zvonik in več drugih večjih poslopij, pri čemer so bile tri osebe ubite, 20 oseb pa ranjenih.

Povodenj v San Franciscu. V San Franciscu je voda v nekem betonskem kanalu nenadoma tako narasla, da je preplavila okolico, pri čemer je utonilo 14 oseb.

Kitajski morski roparji oplenili parnik. Te dni je napadlo 25 kitajskih morskih roparjev francoski parnik »Hanor«, ki je plul iz Haip-konga v Hankong. Roparji so pobili posadko, nato pa izropali blagajno in potnike. Odnegli so plen 70.000 dolarjev.

Ureditev morske obale v Dubrovniku. V prometnem ministrstvu je odobren kredit za ureditev dubrovniške obale. Dela se pričnejo takoj.

Ogromna ležišča fosfatov so razkrili, kot poročajo iz Tambova, v okraju Voršan v guberniji Tambov. Ležišča vsebujejo nad 1 milijon ton umetnega gnojila.

83 in pol milijonov Japoncev. Glasom pravkar objavljenih podatkov japonskega statističnega urada je naraslo prebivalstvo Japonske v letu 1925 za 875.385 glav. Ta porast presega povprečni letni porast (750.000 glav) za celih 125.000. Do čim se je namreč leta 1925 število porodov za 34,92% zvišalo, se je umrljivost za 2,08% zmanjšala. Število celokupnega prebivalstva Japonske s kolonijami vred je znašalo dne 1. oktobra t. l. 83.454.371.

Knjige Kmetijske Matice

Kmetijska tiskovna zadruga v Ljubljani ima v zalogi med drugimi knjigami tudi: Bitzius-Glonar: Črni pajek. Povest. Cena 15 Din. — V. Rohrmann: Zbirka kmetijskih naukov I. del. Cena 15 Din. — Kuharske bukvice za kmečke žene in dekleta. Cena 5 Din. Po pošti 1 dinar več. — Tovariši in tovarišice, segajte po dobrem čitlivu!

Vse one, ki so naročili pri Kmetijski tiskovni zadrugi kakršnekoli knjige, a računov še niso poravnali, tem potom vljudno opozarjamo, naj to čimprej storijo, ker bi sicer morala Kmetijska tiskovna zadruga opustiti svoje dosedanje čakanje in izterjati že prav stare račune drugim potom, kar bi povzročilo nepotrebne stroške. Zavedajte se, da je treba to, kar se naroči in prejme, tudi plačati. Le na ta način lahko Kmetijska tiskovna zadruga deluje v korist in napredek našega kmetijskega ljudstva.

Iz Kmetijske Matice. Še danes, ko se vrše zadnje predpriprave za razpošiljanje knjig Kmetijske Matice, nekateri poverjeniki niso vrnili nabiralnih pol. Ker se s tem onemogoča točno odpošiljanje in zaključek akcije za tekoče leto, tem potom še enkrat pozivamo vse one, ki so prejeli nabiralne pole, a jih niso vrnili, da to takoj store.

»Gruda«, mesečnik za ljudsko prosveto, izhaja mesečno in stane na leto Din 30.— Naročajte pri upravi »Grude«, Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

PO SVETU.

NAJMANJŠA KNJIGA NA SVETU.

V britskem muzeju v Londonu se nahaja najmanjša knjiga na svetu. Ta neznatna knjižica ni niti tako velika kot mezinec odraslega človeka, a kljub temu je pravo mojstrsko delo tiskarske umetnosti. Ta liliputane med knjigami ima sto strani iz izvanredno tankega papirja in bakrorezji v knjižici so umetniško v barvah izdelani. Knjižica je iz leta 1839. ter ima naslov »Shlorr«s English Bijou-Almanach«.

KJE ŽIVI NAJVEČ ŽIDOV?

V Newyorku. Po podatkih zadnjega ljudskega štetja je 30 odstotkov prebivalstva mesta Newyork Židov, namreč 1.642.000. Torej je v tem mestu samem nič manj kot ena desetina vseh židov na svetu.

BOBNANJE ČRNCEV V AFRIKI.

Znano je, da bobnajo črneci poročila skoz vsa Afriko in da pridejo novice včasih na ta način prej skozi kot z brzojavom. Ko se je potopil veliki parnik »Lusitania«, so vedeli o nesreči črneci vse Afrike že teden

nato. Ameriški profesor etnologije Buchanan študira sedaj ta čudni način poročanja; doslej je mogel le ugotoviti, da obstojajo ostanki nekakega jezika, ki služijo za izmenjavanje poročil in pri čemer pomagajo bobni, kojih glas gre 90 do 100 km daleč.

POTUJOČE KNJIŽNICE V AMERIKI.

Za Ameriko značilne so potujoče izposojevalne knjižnice. Voz z knjigami je velik tovorni avto, ki najde pot tudi do najbolj oddaljene hiše, celo do začasnih šotorov rudarjev. Večinoma se vozi z avtomobilom ženska, ki knjižnico upravlja. Življenje je lepo in romantično, a ne zmeraj brez nevarnosti. Včasih napravi taka potujoča knjižnica 150 do 200 kilometrov na dan; knjižničarka pozdravlja povsod kot rešilnega angela, ki prinaša izstradanim ljudem toliko duševne hrane. Celo v skrajnih kalifornijskih gorskih gnezdih daleč proč od vsake železnice, ima potovalna knjižnica zveste in hvaležne odjemalce. Kedaj bomo mi Jugoslovani na taki stopnji napredka?

Naznanjamo, da se zopet vrši letos velika božična prodaja v vseh oddelkih in prostorih veletrgovine R. Stermecki, Celje, po globoko znižanih cenah.

Iz samega žita

ne morete kuhati kave.

Dober in krepak okus dobite šele, ako upotrebite

Pravi Franckov kavni pridatek.

Pijača s Pravim Franckom Vas zamore stalno za dovoljevanje.

K zrnati kavi na vsak način spada Pravi Franck

Narodni gospodar.

Še o davčni praksi v Sloveniji.

V.

V nekem davčnem okraju so prejeli vinski trgovci sledeče pozive: »Temeljem § 269. zakona o osebnih davkih z dne 26. oktobra 1896, drž. zak. št. 226, Vas vabim, da mi tekom 8 dni vpošljete seznam Vaših dobaviteljev (producentov), od katerih ste kupili vino. Seznam naj vsebuje točni naslov dobavitelja (ime, priimek, stanovišče, hišna številka) ter količino kupljenega vina v dinarjih. Tudi navedite, kake vrste vino ste kupili, n. pr. žlahtno (sortirano), navadno vino, šmarnico ali izabelo. Podpis.«

Predstoječi poziv davčnega oblastva izgleda na prvi pogled povsem nedolžen in samoumeven. Ako se pa v stvar poglobimo, vidimo prvič, da se svoječasnno od davčnih oblastev niso razpošiljali taki ali podobni pozivi in stavile take zahteve. Vkljub temu so vinogradniki začeli že pred par leti, zlasti pa zadnje dve leti — sovražiti vinske trgovce in njim predbacivati, češ, vinski trgovci so tisti, ki prijavljujejo davčnim oblastvom

vinogradnike ter količino in kakovost vinskih pridelkov poedinih vinogradnikov — vsled česar morajo le-ti plačevati visoke davke.

To naziranje ogorčenih vinogradnikov je pa bilo popolnoma zgrešeno, kajti vinski trgovci niso mogli imeti na teh prijavah nobenega interesa. Nasprotno, take prijave bi njim bile le v škodo. Ali, pomotno naziranje vinogradnikov-producentov je razumljivo in odpustljivo, kajti vsak vinogradnik je videl v svojem odjemalcu, s katerim je prišel pri vinski kupčiji v neposreden stik, ono osebo, katera ga je ovajala davčnim oblastem. Na novo uvedeni postopek s »kontrolnimi listi« se je pri tem malodane — popolnoma pozabilo. Toda, sčasoma je prišla zadeva na dan in danes ni nobena tajnost več, da si davčna oblast enostavno — prepíše pri finančni kontroli na podlagi kontrolnih listov in prijav pridelka vse one podatke, ki jih želi in za obdačenje vinogradnikov potrebuje.

Očividno pa davčni oblasti niti kontrolni listi, niti prijave pridelka od strani producentov-vinogradnikov ne zadostujejo več, kjer je navedena v teh prijavah in kon-

trolnih listih sicer količina, ne pa cena prodanega vina.

Da ne uide davčni oblasti niti ena para na davkih in da se zamore, kakor vinskega trgovca, tako vinogradnika obdačiti ali po haloškem dialektu »prišraufati« po vseh davčnih paragrafi in vijakih, zato prihajajo gornji pozivi od davčnih oblastev.

Ne bodemo se prerekali o tem, ali je gornja zahteva davčnih oblastev umestna ali ne dandanes, ko je cela Slovenija v denarnem oziru precej podobna — izžeti limoni. Vendar pa spravlja gornja zahteva vinske trgovce v velikansko zadrego, kajti že poprej, ko teh pozivov davke plačujoča javnost — še poznala ni, njim je, seveda nepoučena, hotela naprtiti — davčno ovađuštvo in denuncijantstvo!

Ker imamo kontrolne liste samo v Sloveniji in jih v drugih pokrajinah države — ne poznajo — v Srbiji se trošarinski predpisi jako milo, ali pa sploh ne izvajajo — smatram, da v tej točki prevelika vrnema ni le samo pretirana in nesmiselna, temveč da ista naravnost ogroža obstoj davčnih objektov in subjektov, s čim niso udarjeni samo le davkoplačevalci kot taki, temveč bo imela škodo in jo že ima ponekod — država, ker počasi ne bo ničesar več za iztisniti, ali po haloški »izprešati«! Kakor mrtva

krava ne daje več mleka in se ne da več molsti, ravnotako ne moremo pričakovati od velikega števila popolnoma obubožanih in denarno izsesanih kmetovalcev, da bi v bodoče zmogli današnje pretirano visoke davke, brez da pridejo kmečki grunti na boben.

Pri tem pa ni namen gornjih vrstic morda zagovarjanje vinskih trgovcev. Pač pa se gre za to, da se o današnji davčni praksi v Sloveniji razpravlja — javno in odkrito. (Dalje sledi.)

Odbiranje perutnine za pleme.

Sedaj prihaja doba, ko se perutnina goli (misa) in pri tem imamo priliko opazati, da se one kokoši, ki so dobre nosnice, začnejo preje goliti in se v kratki dobi nanovo obrastejo, kakor slabe nosilje, začnejo ponovno nesti in neso tudi po zimi.

Od mlade letošnje perutnine pa odbirajmo nove mlade plemenjake, stare pa pozimi odpitajmo in zakoljimo.

Najvažnejše je, da dobro pazimo na vse oblike, ki jih mora dober plemenjak imeti. V tem oziru pridejo v prvi vrsti petelini v poštev, potem tudi racmani, gosjaki purani i. t. d.

Dober petelin naj ne bo previsokih nog, telo naj bo globoko, dolgo in široko, bolj vodoravno kakor pokončno (torej čolnovito). Vrat naj ne bo predolg, tenak, ampak zastaven, močan in zakrivljen. Roža in podvratnik naj bota gladka in rdeča, dobro razvita. Velikost in oblika je lastnost pasme. Istotako je barva perja, kljuna in nog pasemska lastnost. Zato bi se morale naše gospodinje pri odbiranju petelinov bolj za njihove lastnosti zanimati, da bi na ta način svojo rejo kolikor mogoče izenačile.

V tem oziru bi bilo treba imeti več zanimanja za tozadevni pouk, predavanja, razstave itd.

Na naših dvoriščih najdemo zmes vseh možnih pasem, ki si v marsičem nasprotujejo.

Vidimo kokoši prav lahkih pasem in peteline prav težkih pasem ali pa narobe.

Tako križanje ni smotreno in uspehi pri valjenju so zelo slabi.

Gospodinjam prepustimo svojevoljno izbiro plemenskih živali, pazijo pa naj na to, da odberejo peteline take barve, od katere imajo največ enakobarvnih kokoši. S tem bodo uspešno uplivala na hitro izenačenje v oblikah in barvi.

Kar se pa užitka tiče, je stvar brez označenja z obročki na nogah in brez kontrolnih gnezd nemogoča.

Zato je nujno potrebno, da bi država dajala tudi podpore za vzorno urejene kurnice. Od gospodinj, ki bi kontrolirale nosnost kokoši in držale čiste pasme, bi morala odkupovati jajca za valjenje in jih za primerno ceno deliti med rejce, da bi na ta način tudi naše perutnistvo, ki je v naši državi znatno razširjeno, ampak zelo primitivno, zaslovelo. Vse državne ustanove naj bi bile preskrbljene z dobrimi valilniki in izrejena perutnina bi se lahko razpečala v plemenske svrhe po okrajih.

Tako delajo na Čehoslovaškem, v Nemčiji in drugod.

Kdor si želi zamenjati kokoške čiste pasme Plymouth-Rock in štajerke za peteline, letošnje, lepo izbarvane eksemplarje, naj se javi ravnateljstvu grmske kmetijske šole.

Fr. Malasek.

Poučna ekskurzija na ribogojstvo v Zdenčini se bo vršila meseca decembra kadar nastopi bolj mrzlo vreme. Zato naj priglaseci na ekskurzijo potrpijo in počakajo pravočasnega poziva.

Iz vinarske šole v Mariboru. V vseh treh razredih srednje vinarske in sadjarske šole je 63 učencev, v specialni (enoletni) vinarski in sadjarski šoli pa je 30 gojencev (20 državnih, t. j. na brezplačnih mestih, in 10 privatnih, t. j. plačujočih). Srednješolci se oskrbujejo izven zavoda, učenci »enoletne« pa v internatu zavoda, ki se je moral do polovice skrečiti in spremeniti v druge nujne šolske svrhe. Internat je bil namreč prvotno urejen za 50 do 60 gojencev bivše dvoletne šole, v »enoletno« se pa sme po novem sprejemati samo največ 30 kmetskih mladeničev. »Srednja« bo prihodnjega šolskega leta popolna, t. j. imela bo vse 4 letnike (četletnik mora biti po prestopu završenem teoretskem izpitu še celo leto strokovni praktikant na primerenem gospodarskem objektu in polaga končno še poseben završni praktični izpit). — Da se zadošči najnujnejši potrebi, se namerava prizidati k sedanjemu glavnemu šolskemu poslopju poseben paviljon za enološki laboratorij, učilnice s kabineti in stanovanja. Stroški za to so proračunani na približno 1 milijon dinarjev. — Sadna drevesca iz šolske drevesnice so že vsa oddana. Iz šolske trsnice se še dobi več tisoč samo prvovrstnih cepljenk, iz matičnjaka pa večja količina ključev običajnih vrst. Naročiti je trsni material vsaj do sredi decembra. Prednost imajo napredni manjši in srednji vinarji iz mariborske oblasti. — Zavod ima večje količine izborne starine v steklenicah (sedaj še po 12 do 16 dinarjev brez steklenice in ambalaže) ter jo oddaja v zabojih po najmanj 50 buteljki. So to samo prvovrstna pristna sortna vina. — Šadja zavod letos nima za prodajo, ravnotako ne mleka. — Letina je bila to leto v splošnem slaba; posebno malo se je pridelalo krompirja in pa vina, le tega samo 40 odstotkov lanske količine. Trgatev se je končala koncem oktobra in je vinski pridelek izvrstne kako-

vosti; mošči raznih grozdnih vrst so imeli 17 do 22 odstotkov sladkorja. — Neprestano se urejuje šolski obrat in se izpopolnjuje gospodarstvo zavoda, v kolikor to dopuščajo cmejena sredstva po državnem proračunu. — Direktor Andrej Zmave.

Vinarska razstava in sejm v Ivanjkoveh. Kakor smo že poročali, priredi tukajšnja vinarska združba »Jeruzalemčan« dne 9. decembra t. l. v restavracijski dvorani tik kolodvora vinski sejm in razstavo. Prijavljenih je že nad sto vrst vina in to izključno iz ormoškega in ljutomerskega okraja, pričakuje se pa še precejšnje število prijav. Interesenti bodo imeli tako priliko spoznati letošnji pridelek, videli pa bodo tudi še, kar je

od letnika 1925 tukaj. Naš kraj leži sredi ormoško-ljutomerskih vinogradov. Ker je prostor izredno ugoden, ker je tik kolodvora, je torej prireditelj neodvisna od vremena. Zveze so na vse strani zelo ugodne.

ZA SMEH.

Ta je pa lepa.

Rudl: Ja Franc, za Boga, povej mi iz česa se živiš, ko vendar že nad pol leta doma lenuhariš?

Franc: — Ja Rudl, a še ne veš kako živim? Od poštnih golobov. Zjutraj jih na trgu prodam, zvečer se že nazaj vrnejo, pa jih drugo jutro ponovno prodam. To se vleče naprej že nad pol leta in mi nese kakor vidiš prav dobro.

Moja žena in jaz

sva istega mnenja in tudi Vi boste strmeli, videči, kako postaja Vaše lice mladeniško sveže, Vaša koža gibka in baržunasto mehka, in Vas lažje s svojim izgledom vedno bolj vesele, če boste, kakor tudi midva, dnevno rabili:

Fellerjeva mila zdravja in lepote z marko »Elsa«, najplemenitejše kakovosti, vsebujejo medicinsko preizkušene, dobro delujoče sestavine, ki se vpijejo v kožo in jo oplemenjujejo. Poizkusite enkrat:

- Elsa lilijino mlečno milo,
- Elsa rumenjarkovo milo,
- Elsa glicerinsko milo,
- Elsa boraksovo milo,
- Elsa katransko milo,
- Elsa milo za brije

in nikdar ne boste hoteli uporabljati drugega mila.

Za poizkus 5 kosov Elsa-mila že z zavojnino in poštino vred 52 Din.

Te cene se razumejo le, če se pošlje denar vnaprej, ker se proti povzetju poština zviša za 10.— Din.

Fellerjeva kavkaška pomada za obraz in zaščito kože »Elsac«; ona Vam ohrani mladost in lepoto, gladi gube na koži in jo dela gibko, baržunasto mehko. Strmeli boste, kako hitro Vam ginejo pege, mozolci, sojedi, razpokana in rdeča mesta.

Fellerjeva močna »Elsac« pomada za rast las zabranjuje izpadanje las, prerano osivelo, odstranjuje prhljaj, dela krhke lase mehke, gibke in pospešuje rast las.

Za poizkus 2 lončka ene ali po 1 lonček od obeh pomad z zavojnino in poštino vred 38.— Din.

Naročila nasloviti razločno tako-le:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Donja Stubica, Elsatrg 344, Hrvatska.

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštne hranilnice št. 14.257

reg. zadr. z neom. zav.

Brzjavke: „KmetSKI dom“. Telefon št. 247

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, prtl.

D a j e:

Posojila na vknjižbo, proti poroštvu ter zastavi premičnin in vrednostnih papirjev.

Dovoljuje **kredite** v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

vlo e na **6%** brez odknjižice **čist h** povedi

Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.

Preskrbuje:

Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakaznice na druga mesta.

Uradne ure: vsak delavnik od 8.—12. 1/2 in od 3.—4. 1/2.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Podružnica v KAMNIKU na Glavnem trgu.

Izšla je BLASNIKOVA VELIKA PRATIKA

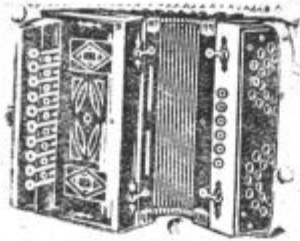
za navadno leto 1927,
ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštovan in je še danes najbolj obrajtan.

Letoŕnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah. Opozarjamo na davčne spise, koje mora vsak čitati, da bo vedel, kaj smo plačevali nekdanj, kaj in koliko mora plačevati danes slasti Slovenija.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 dinarjev. Kjer bi je ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. BLASNIKA NASLEDNIKI
tiskarna in litografični zavod
Ljubljana, Breg št. 12.

Harmonike

fino izdelana
Din 270.—, posebne fina Din
385.—, ustna
harmonika Din
2.50, fina Din
5.—, brivni aparat poniklan Din 15.—, fini laso-
strižnik Din 40.—, jeklena britev Din 10.—, zota
fina Din 20.—, žepni nož Din 3.40, fin Din 9.—,
škarje jeklene Din 6.—, fino Din 10.—, nadalje
kladiva, klečče, žepne svetilke, žepne ure, budiike
prodaja po znižani ceni veletrgovina

R. STERMECKI, CELJE št. 63.

Pišite takoj po ilustrovani cenik z več tisoč pred-
meti. Železniška vožnja se nakupu pri-
merno povrne. — Trgovci engro cone.

Nudimo živinsko sol

v vrečah po 50 kg
à **Din 250.—**
100 Kg franko
naše skladišče.

„EKONOM“
osrednja gospo-
darska zadruga
LJUBLJANA
Kolodvorska ulica št. 7.

Zahvala.

Umrl je naš dohri oče

Janez Šoba

v starosti 80 let. V nedeljo 21. novembra smo
ga spremljali na njegovi zadnji poti. Zahva-
ljujemo se čast. g. župniku za njegov trud
ob času boleznj in za nagrobni govor, g. šol.
upravitelju Bohineu za njegov lepi govor ob
odprtem grobu, pevskeemu zboru, darovalcem
vencev, vsem znancem in prijateljem za so-
žalje in udeležbo pri sprevodu. Bog plačaj!
Našemu ateku pa bodi domača zemlja lahka
ter na svidenje nad zvezdami!

Zdole, 22. novembra 1926.

ZALUJOČI OSTALI.

Deteljno seme

kupujemo po najvišji ceni. — Sever & Komp.,
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 5
(poleg Figovca) ali pa Wolfova ulica št. 12

ČREVA

vsakovrstna po najugodnejši ceni, kakor
vsako leto vedno v zalogi. — Kupim tudi
suovi in stolpljeni loj
in ga plačam po najvišji dnevni ceni.
JOS. BERGMAN, Ljubljana, Poljanska c. 85.

IVAN JAX IN SIN

Ljubljana, Gosposvetska c. 2

Najboljši šivalni in pletilni stroji.
Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz
tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867. Vezenje
poučuje brezplačno. Posamezni deli koles in
šivalnih strojev. Desetletna garancija. PISALNI
STROJI „Adler“

Kolesa iz prvih tovarn

„DÜRKOPP“, „STYRIA“,
„WAFFENRAU“, „KAYSER“

Najboljši splitski PORTLAND-CEMENT SALONA TOUR

v papirnatih vrečah po 50 kg nudi po Din 60.— za 100 kg
„EKONOM“
Osrednja gospodarska zadruga
LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 7.

TISKARNA MERKUR

TRGOV. - INDUSTRIJSKA D. D.

LJUBLJANA

Simon Gregorčičeva 13

TELEFON ŠTEV. 552

TISKA ČASOPISE, KNJI-
GE, POSETMICE, BRO-
ŠURE, LETAKE, CENIKE,
TRG. TISKOVINE I T. D.

Lastna knjigoveznica.

FIZIKALNO ZDRAVILIŠČE V PALAČI OKROŽNEGA URADA

za zavarovanje delavcev
MIKLOŠIČEVA CESTA 20.

Pod strokovnjaškim zdravniškim vodstvom
Otvorjeno s 1. oktobrom -- splošno dostopno

Vse zdravilne kopeli, hidro-, helio-, elektro- in meha-
noterapija za revmatične in živčne bolezni, vnetja pri
ženskih boleznih, boleznih srca in ožilja arterioskleroze.

Odprto izvzemši ponedeljek vsak delavnik od 8. do 12. in od
pol 15. do pol 19., ob nedeljah in praznikih od 8. do 12. in sicer
ob nedeljah, sredah in petkih za ženske, ob torkih, četrtkih in
sobotah za moške.

Sprejemanje novih slučajev vsak delavnik od 8. do 9.

CELJSKA POSOJILNICA D.

Stanje hranilnih vlog nad
Din 50,000.000.—

V lastni palači Narodni dom.

Stanje glavnice in rezerve
Din 4,000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne
knjižice in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi za iste
najboljše obrestovanje in največjo varnost. Izvršuje vse denarne,
kreditne in posojilne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

PODRUŽNICA V ŠOŠTANJU NA GLAVNEM TRGU.